

תפ"ח 60859/10/15 - מדינת ישראל נגד שרוק דוויאת

בית המשפט המחוזי בירושלים

תפ"ח 60859-10-15

לפני כב' השופט רפי כרמל, אב"ד
כב' השופט כרמי מוסק
כב' השופטת שירלי רנר

המאשימה

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

נגד

הנאשמת

שרוק דוויאת

ע"י ב"כ עו"ד ראיד אלעברה

מזר דין

1. הנאשמת הורשעה בעבירה של ניסיון רצח, לפי סעיף 305(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"), וכן בעבירה של החזקת סכין שלא כדין, לפי סעיף 186(א) לחוק.

2. להלן העובדות בהן הורשעה הנאשמת בתמצית: בסמוך ליום 7.10.15 נטלה סכין מטבח מעוקלת באורך 30 ס"מ, הסתירה אותה בתיקה כדי לעשות בה שימוש לצורך פיגוע רצחני. בשעות הבוקר, טרם יצאה מביתה, פרסמה

הנאשמת "פוסט" בדף הפייסבוק שלה בו כתבה לאמה כי היא הולכת להיות שאהידה, וכי "התקוות העליונות שלנו להיות שאהיד למען אלוהים". כמו כן פרסמה, מספר ימים קודם לכן, בדף הפייסבוק, כי היא נשבעת באלוהים להיות נאמנה לפלסטיין, לדם השאהידים "כל עוד זורם לה דם בוורידים" וכי "כולנו נמות, ומגיע מזל טוב למי שמת כשאהיד". בסמוך לשעה 09:00 בבוקר יצאה הנאשמת מביתה ואיתה התיק בו הסכין המעוקלת. בדרכה רכשה בחנות סמוכה מברג פיליפס באורך של כ-10 ס"מ והחביאה גם אותו בתיק, במטרה לעשות בו שימוש בפיגוע אותו תכננה. הנאשמת הגיעה באוטובוס לשער שכם, נכנסה לעיר העתיקה למתחם הר הבית. לאחר שירדה מהר הבית רכשה מחנות סכין נוספת בעלת להב של 15 ס"מ, וגם אותה החביאה בתיק במטרה להשתמש בה בעת הפיגוע. הנאשמת הגיעה לרחוב הגיא בעיר העתיקה, הבחינה בשני יהודים צועדים במקום והחליטה לרצוח אחד מהם. היא שלפה מתיקה את הסכין והתנפלה על אותו אדם, דקרה אותו באזור כתף שמאל, ובשנית - בראשו, כל זאת במטרה לרצחו. היא המשיכה והניפה את הסכין לעברו. חברו של המותקף החל להכות אותה באמצעות תיק שהחזיק בתוכו היה מחשב נייד. גם לאחר שנפלה הנאשמת, היא ניסתה להמשיך ולתקוף, בעודה מחזיקה בסכין. המותקף שלף אקדח וירה בנאשמת מספר יריות. מהראיות עלה, כי גם לאחר שנורתה המשיכה הנאשמת בניסיונות התקיפה, עד שכוח משטרת השתלט עליה ומנעה ממנה מלהגיע לסכין. למותקף נגרמו פצעי דקירה בעומק של 3 ס"מ בכתף שמאל וכן חתך בראשו באזור הקודקוד.

3. הנאשמת כפרה במיוחס לה בכתב האישום ולאחר שנשמעו הראיות, לרבות עדות המותקף, חברו ושוטרים שהיו בזירה וכן עדות הנאשמת, הורשעה הנאשמת בעבירות שיוחסו לה. במהלך עדותה הודתה הנאשמת בעצם ביצוע הדקירה, אולם ניסתה לטעון כי לא היה בכוונתה להרוג. טענה זו נדחתה ונקבע כי הנאשמת התכוונה לרצוח יהודים על רקע לאומני.

4. בא כוח המאשימה טען כי הערכים שנפגעו עקב מעשי הנאשמת הם קדושת החיים, כבוד האדם, שלמות הגוף ובטחון הציבור ולמעשה ברורה כוונת הנאשמת ושל אחרים שכמותה, לזרוע טרור בקרב אוכלוסייה אזרחית ולפגוע ביהודים. בא כוח המאשימה הפנה למספר פסקי דין שניתנו לאחרונה, בפרט בבית המשפט המחוזי בירושלים, בהם נקבעה רמת ענישה של 17-18 שנות מאסר במקרים דומים כאשר מדובר היה בקטינים, בגיל 14 לערך, סבר בית המשפט כי ראוי למתן את רמת הענישה והטיל מאסרים שנעו בין 12-14 שנות מאסר. בא כוח המאשימה הדגיש, כי מדובר בגל טרור שפקד באותה עת את מדינת ישראל בכלל, ואת ירושלים בפרט. מדובר היה בטרור יחידים, שהחליטו לרצוח יהודים. מדובר היה במעשים שנעשו ללא תכנון קפדני, ללא השתייכות לארגון בדרך כלל, תוך החלטה רגעית לבצע מעשה רצח ביהודים. הרקע למעשה הוא שנאה ליהודים, מתוך מניע אידיאולוגי. מדובר היה בביצוע מעשה בשכונת מגורים, בלב ירושלים, כאשר ברחוב הולכים אנשים תמימים.

במסגרת הטענות לעונש הנאשמת לא הביעה צער על מעשיה, עלה כי אינה נוטלת אחריות. אמנם בתסקיר שירות המבחן נכתב כי הנאשמת נטלה אחריות, אם כי תיארה את המעשים בפני קצין המבחן באופן שונה לחלוטין מהעובדות בהן הורשעה במסגרת הכרעת הדין. כך, למשל, הודתה בפני שירות המבחן כי רכשה סכין ומברג, אך לא הודתה בכוונת הקטילה. בפני שירות המבחן הייתה הנאשמת ממוקדת בפגיעה בה ובנזק שנגרם לה. בא כוח המאשימה עמד על הצורך להגן על הציבור מפני הנאשמת ואחרים שכמותה. כמו כן, הדגיש את חומרת המעשים ופוטנציאל הסכנה הרב שטמון במעשים אלה. בא כוח המאשימה הפנה להצהרות נפגעי העבירה, שם תוארו הנזקים הנפשיים והפיזיים שנותרו אצל המותקף ואצל חברו. בא כוח המאשימה עתר לעונש של 18 שנות מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי של 50,000 ₪, ל, הוא המותקף, ולצביקה, חברו, פיצוי בסך של 30,000 ₪.

5. בא כוח הנאשמת טען כי אין להחמיר עם הנאשמת עקב העובדה שבחרה לנהל את שמיעת הראיות והורשעה לאחר מכן. הוא עמד על כך שמדובר בנאשמת צעירה. לדבריו, הנאשמת אינה מקלה ראש כלל ועיקר במעשיה ומדובר במעשה חמור. הנאשמת ביצעה את המעשה עקב קשיים בחייה, בביתה ובמשפחתה; היא עברה באותה עת תקופה קשה מאוד, חוותה חיים קשים עם בני משפחתה, ובפרט עקב העובדה שלא הייתה לה פרטיות כלשהי בקרב המשפחה, היא הופלתה לרעה והייתה קיימת אפליה בינה לבין אחותה, והיא קופחה על ידי המשפחה, ובפרט סבלה מיחס קשה מצד אחיה, אמה ואביה. למעשה נשללו ממנה חיים רגילים של בחורה בגילה. עוד טען, כי הנאשמת גדלה בשכונה שהיא אמנם חלק מהעיר ירושלים, אולם מדובר בשכונה ערבית המופלית לרעה לעומת שכונות אחרות בירושלים, אין בשכונה מוסד כלשהו המטפל בילדים או בצעירים הסובלים מבעיות, והנאשמת לא קיבלה חינוך ראוי שיכול היה לתת משמעות לחייה. בא כוח הנאשמת הפנה לאמור בתסקיר שירות המבחן. לדבריו, מדובר בגורם מקצועי ואובייקטיבי שהתייחס לקשיי הנאשמת במהלך חייה. מהתסקיר עלה, כי מדובר בחיים קשים ביותר, לרבות העובדה שבשלב מסוים של חייה, נאסר על הנאשמת לצאת מהבית, דבר שגרם לה לתסכול ולכעס רב. אמנם בא כוח הנאשמת הבהיר כי אין בדברים אלה כדי להצדיק את מעשיה, יש לבחון את הדברים על רקע העובדה שמדובר בנאשמת צעירה בת 18. עוד הפנה לעובדה העולה מהתסקיר, כי הנאשמת התנצלה על מעשיה בפני המשפחה, היא לא גדלה בסביבה אלימה, היא לא קיבלה חינוך לאלימות והביעה חרטה משמעותית. הנאשמת, לדבריו בא כוחה, הפיקה לקחים ממעשיה הקשים. היא עצמה נפגעה באופן קשה באירוע בשל הירי והמכות שספגה, הייתה מאושפזת בבית החולים ולאחר מכן נכלאה. מדובר בנאשמת שהייתה במעמד של עצורה פרק זמן ממושך. בא כוח הנאשמת הפנה לפסיקה, ולדבריו, במקרים דומים של עבירות של ניסיון רצח הוטלו עונשי מאסר בפועל שנעו בין 5 שנות מאסר עד 8 שנות מאסר. בחלק מהמקרים היה מדובר בעבירות בטחון, לרבות סיוע לאויב. לפיכך סבר, כי אין מקום למצות את הדין עם הנאשמת. באשר לשאלת הפיצוי, הדגיש הסנגור כי מדובר בבחורה חסרת אמצעים כלשהם, היא סטודנטית ועל כן לא תוכל לשלם פיצוי כלשהו.

6. הנאשמת בחרה שלא לומר דבר, ואמרה כי היא מסתפקת בדברי בא כוחה.

7. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינה של הנאשמת עולה כי הנה כבת 19 שנים, רווקה, תושבת מזרח ירושלים, ללא עבר פלילי. טרם מעצרה היתה סטודנטית בשנה הראשונה בחוג למדעי הרוח באוניברסיטת בית לחם, ניהלה אורח חיים נורמטיבי וגדלה במשפחה שתוארה כנורמטיבית ותומכת, שכל בניה הינם אקדמאיים. יחד עם זאת, הנאשמת דיווחה על דפוסי חינוך נוקשים ואפליה מגדרית ביחס אליה. שירות המבחן התרשם מצעירה בעלת יכולות וורבאליות גבוהות, אשר ביצעה את המעשים בתקופה של קונפליקטים עם משפחתה, שכללו מחשבות אובדניות והתנהגות מרדנית מצידה, אשר הגיעה לשיאה בביצוע העבירה, במסגרתה ייחלה למותה. הנאשמת פירטה כי ביקשה למות, אך מבלי להכתים את תדמיתה החברתית של משפחתה ולכן בחרה למות כשהייתה. שירות המבחן התרשם כי לנאשמת אין דפוסי עבריינים, כי היא לא פעלה ממניעים לאומניים מושרשים, וכי מדובר באירוע חריג לאורחות חייה. כמו כן, הרושם הוא כי ההליכים המשפטיים שננקטו נגדה מהווים גורם מרתיע ומצמצמים את הסיכון למעורבות חוזרת בעבירות דומות. יחד עם זאת, רמת הסיכון להישנות התנהגות אלימה הוערכה ברמה בינונית, וכך גם מידת החומרה של האלימות, במידה שתתרחש. הנאשמת נטלה אחריות והביעה חרטה על ביצוע המעשים ועל הנזק שגרמה. הומלץ להתחשב בנסיבות הרגשיות שהביאו את הנאשמת לביצוע העבירה ולשלבה בטיפול במסגרת שב"ס.

8. המעשים בהם הורשעה הנאשמת קשים ורק בנס הסתיים האירוע מבלי שהיו אבדות בנפש.

9. ראוי להתייחס לגזר הדין שניתן בתפ"ח 63622-10-15 **מדינת ישראל נ' סובחי אבו חליפה** (מחוזי י-ם; כב' השופטים י' נועם, סגן נשיא, ר' פרידמן-פלדמן ומ' ברעם). באותו עניין הודה הנאשם בעבירות של ניסיון רצח וחבלה חמורה וכן בהחזקת סכין, וזאת במסגרת הסדר טיעון, כאשר בהסדר הטיעון הוסכם על ענישה של 18 שנות מאסר. מדובר בעובדות דומות, כאשר נאשם נטל סכין ביום 7.10.15, ביקש לבצע פיגוע רצחני כדי להיות שאהיד, כל זאת כדי לפגוע ביהודים על רקע לאומני. הוא התנפל על אדם שהיה לבוש כחרדי ונעץ בעוצמה את הסכין בצווארו. בנס לא הסתיים האירוע במותו של אותו אדם. הנאשם שם היה בן 19.5 בעת ביצוע העבירה. באותו עניין באה התייחסות לגזרי דין שניתנו בעבירות של ניסיון רצח, במהלך פיגועי טרור, ועל כך שיש ליתן ביטוי הולם לערכים של שלמות הגוף וקדושת החיים של כלל האזרחים ואנשי אכיפת החוק, כאשר הנאשם ואחרים שכמותו מבקשים לפגוע בערכים אלה על ידי ביצוע פיגועי טרור, לרבות פיגועי דקירה. בית המשפט התייחס לעובדה כי מדובר באירוע חמור, כאשר באותו עניין הנאשם הפגין נחישות ועשה הכל כדי לבצע פיגוע רצחני. עוד הדגיש בית המשפט, כי עלה שהנאשם ביקש להפוך לשאהיד, והיה מדובר במניע אידיאולוגי. בית המשפט החליט לאמץ את הסדר הטיעון, תוך שקבע כי אין מדובר בעונש חמור בהתייחס לעבירות שביצע הנאשם ונסיבות ביצוען. בית המשפט הטיל על הנאשם לשלם פיצויים למתלונן שנדקר בסך של 150,000 ₪, ולאדם נוסף שהיה מאבטח של הרכבת הקלה ונפגע באותו אירוע, פיצוי בסך של 30,000 ₪.

10. בעניין אחר גזר בית המשפט המחוזי בירושלים, באותו מותב, בתיק תפ"ח 33478-01-16 **מדינת ישראל נ' קומבו**, מאסר לתקופה של 17 שנים וכן פיצוי לחייל שנפגע באירוע בסכום של 50,000 ₪. גם במקרה זה היה מדובר בהסדר טיעון. מדובר היה בעובדות דומות לכתב האישום שלפנינו ובנאשם צעיר, יחסית שהחליט ליטול סכין ולרצוח יהודים על רקע לאומני. בית המשפט עמד על העובדה כי מדובר בעבירות חמורות ביותר, כאשר לביצוע העבירות קדם תכנון, היינו קניית סכין או הצטיידות בסכין וההחלטה לרצוח חייל. בית המשפט סבר כי ראוי להחמיר בדינם של נאשמים מסוג זה מתוך הנמקות דומות לאלו שפורטו לעיל.

11. בעניין נוסף גזר בית המשפט המחוזי, בתיק תפ"ח 30359-03-15 **מדינת ישראל נ' פלוני** (קטין) עונש של 18 שנות מאסר בפועל ופיצוי לנפגע עבירה בסך של 100,000 ₪. באותו עניין דובר על נאשם שהורשע בשני אישומים: האחד, ניסיון רצח; ואישום נוסף, ניסיון לגרימת חבלה בכוונה מחמירה. גם במקרה זה הנאשם טען כי החליט לדקור יהודי למוות על רקע מריבה בינו לבין אמו ודודו. האירוע התרחש באזור כיכר צה"ל בירושלים. הנאשם דקר יהודי בלבוש חרדי-מסורתי, התנפל עליו מאחור, דקר אותו בצד ימין בבטנו. הנדקר החל לצעוק "דקירה" והנאשם ניסה לדקור אותו פעם נוספת כדי להמיתו. הנדקר היכה את הנאשם בשקית שהייתה בידו, אולם הנאשם לא נרתע וניסה לשוב ולדקור. באירוע אחר, במהלך שנת 2014, יידה הנאשם, ביחד עם אחרים, מטען צינור לעבר חיילים באזור מחסום בעטרות. כמו כן יידה במספר רב של פעמים אבנים, זיקוקים ובקבוקי תבערה לעבר חיילי צה"ל במחסום עטרות, וכן יידה מגשר ביר זית אבנים ובקבוקי תבערה לעבר כוחות הבטחון ולעבר כלי רכב של הצבא שהיו בעת נסיעה.

12. את מדינת ישראל פוקד גל טרור וכתוצאה מכך נקטפו חיי אדם ונגרמו פציעות קשות לאחרים. תופעת אירועי הדקירה הפכה לנפוצה והייתה מגמה של הסלמה. באירועים אלה היו מעורבים קטינים בגילאים צעירים וכן כאלה שאינם קטינים, אולם הם סמוך לגיל הקטינות, בני 18-19. יש להחמיר בענישה ועל גזר הדין ליתן ביטוי הולם לערך של שלמות הגוף וקדושת החיים של כלל הציבור. מכאן החובה והצורך לגזור עונשי מאסר כבדים. רמת הענישה עלתה בשנים האחרונות, זאת לאור הרקע לביצוע המעשים, תוך שבתי המשפט סברו שיש להחמיר בענישה כדי להרתיע ולנסות למנוע הישנות עבירות דומות.

13. בעניינו, מדובר בנאשמת שהיא אמנם צעירה, אולם היא בחרה לנסות ולרצוח יהודים תוך מחשבה מוקדמת, ללא כל היסוס. פעולותיה, שקדמו למעשים, לרבות הצטיידות בסכין, רכישה של מברג וסכין נוספת בסמוך לאירוע, וכן הפרסומים שפרסמה בפייסבוק, לרבות אמירה מפורשת כי היא מבקשת להיות שאהידית, והעובדה שעלתה להר הבית טרם ביצוע המעשה, כל אלה מעידים כי בפרק זמן קצר החליטה הנאשמת לבצע את מעשה הרצח על רקע אידיאולוגי, ולפיכך פעלה בהתאם.

14. איננו מקבלים את הסברי הנאשמת, כי החליטה לעשות כן עקב קשיים בחייה המשפחתיים, או העובדה כי גדלה בשכונה "מופלית לרעה" ביחס לשכונות אחרות בירושלים. אין בהסברים אלו כדי להתיישב עם העובדה שבחרה לבצע פיגוע כנגד יהודי דווקא.

15. באשר לנאשמת עצמה, יש להתחשב בעובדה כי מדובר בבחורה צעירה, חסרת אמצעים, שככל הנראה גדלה ברקע משפחתי קשה. עוד יש להביא בחשבון את העובדה, כי הנאשמת בחרה שלא להתנצל על מעשיה בפני בית המשפט ולא הביעה בפנינו חרטה כלשהי.

16. בנסיבות אלו, כאשר מדובר בסוג זה של עבירות, מתחם העונש ההולם הנו 14 עד 20 שנות מאסר. באשר לנאשמת עצמה, לאור העובדות והשיקולים שפורטו לעיל, אנו סבורים כי העונש שראוי להטיל כאן הוא בתוך המתחם, תוך שאנו מביאים בחשבון את מכלול העבירות בהן היא הורשעה. באשר לפיצוי, יש להטיל פיצוי מבלי קשר ליכולתה הכלכלית של הנאשמת, שהרי היא פגעה באופן לא קל בנפגע ד ובחברו, כאמור בהצהרות נפגעי עבירה. מבחינה זו מקובלת עלינו עמדת בא כוח המאשימה.

17. לפיכך, ועל יסוד כל האמור לעיל, אנו גוזרים על הנאשמת את העונשים הבאים:

- א. 16 שנות מאסר בפועל, החל מיום מעצרה.
- ב. מאסר על תנאי למשך שנה, והתנאי הוא שלא תעבור תוך 3 שנים מיום שחרורה ממאסרה עבירה מסוג פשע.
- ג. הנאשמת תשלם פיצוי כספי לד בסכום של 50,000 ₪ ולצבי פיצוי בסכום של 30,000 ₪. הפיצויים ישולמו עד ליום 1.6.17.

18. בא כוח המאשימה יעדכן את נפגעי העבירה בדבר סכום הפיצויים שנקבע.

הודע לנאשמת על זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ה כסלו תשע"ז, 25 דצמבר 2016, במעמד ב"כ המאשימה, ב"כ הנאשמת והנאשמת עצמה.

שירלי רנר, שופטת

כרמי מוסק, שופט

רפי כרמל, שופט
אב"ד